

Előterjesztés

Rétság Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 2009. május 28-i ülésének napirendjére

Az önkormányzat intézményei alapító okiratainak módosításáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Országgyűlés az államháztartási rendszer megújítása keretében a közpénzek felhasználásának, a közfeladatok ellátásának átláthatóbbá, hatékonyabbá tétele, és a költségvetési gazdálkodás modernizálásának megalapozása céljából a költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról megalkotta a 2008. évi CV. törvényt. A törvény nem csak módosította, hanem újrászabályozta a költségvetési szervek jogállását, típusait, törzskönyvi nyilvántartását, tevékenységi körét, irányítási és felügyeleti viszonyait, az átsorolás, átalakítás és megszüntetés feltételrendszerét.

A költségvetési szerv fogalma:

A költségvetési szerv az államháztartás részét képező, e törvény szerint nyilvántartásba vett olyan jogi személy, amely jogszabályban meghatározott és az alapító okiratban rögzített állami, illetve önkormányzati feladatokat (a továbbiakban együtt: közfeladat) közérdekből, alaptevékenységként, haszonszerzési cél nélkül, jogszabályban meghatározott követelmények és feltételek alapján, jogszabályban meghatározott szerv vagy személy irányítása vagy felügyelete mellett, az alapító okiratban megjelölt működési körben közfeladat-ellátási kötelezettséggel, éves költségvetéséből vagy költségvetési keretéből gazdálkodva végez.

Az előterjesztésbe csak az önkormányzatot érintő és a jelenlegi döntés előkészítését alátámasztó jogszabályi hivatkozások (kivonatok) kerültek be.

A törvény alapján:

A 2. §. (1) b) költségvetési szervek és alapító szervük az alábbiak lehetnek: helyi önkormányzati költségvetési szerv, amelyet a helyi önkormányzat alapíthat.

3.§ (1) a költségvetési szerv

a) a tevékenységének jellege alapján közhatalmi költségvetési szerv (15. §) vagy közszolgáltató költségvetési szerv (16. §),

b) a feladatellátáshoz gyakorolt funkciói szerint – a szakmai feladatellátás önállósága mellett – önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv vagy önállóan működő költségvetési szerv (18.§).

4. § (1) Az alapító okirat tartalmazza a költségvetési szerv

a) nevét, székhelyét,

b) létrehozásáról rendelkező jogszabályra (határozatra) való hivatkozást,

c) jogszabályban meghatározott közfeladatát,

d) alaptevékenységét,

e) illetékességét (közhatalmi tevékenység esetén), illetve működési körét (közszolgáltató tevékenység esetén),

f) irányító szervének nevét, székhelyét,

g) a 15–16. §, valamint 18. § szerinti besorolását,

h) vezetőjének (vezető szerve, testülete tagjainak) kinevezési, megbízási, választási rendjét, valamint

i) foglalkoztatottjaira vonatkozó foglalkoztatási jogviszony (jogviszonyok) megjelölését.

(2) Az alapító okirat – az (1) bekezdésben foglaltakon túl – az alábbiak fennállása esetén tartalmazza a költségvetési szerv

a) közvetlen jogelődjének megnevezését, székhelyét,

b) kiegészítő és vállalkozási tevékenységei arányainak felső határát a szerv kiadásaiban,

c) jogi személyiségű szervezeti egységének a 14. § (2) bekezdésében meghatározott adatait,

d) megszűnésének időpontját, illetőleg pontos feltételét, ha határozott időre, illetőleg bizonyos feltétel bekövetkeztéig hozzák létre, valamint

e) a külön jogszabályban kötelező kellékként előírtakat.

A 8. § (1) *c)* pontja alapján *a* helyi önkormányzati költségvetési szerv irányító szerve: a helyi önkormányzat által alapított költségvetési szerv esetén a képviselő-testület.

f) helyi önkormányzati költségvetési szerv irányító szervének vezetője: a helyi önkormányzat által alapított költségvetési szerv esetén a polgármester.

11. § (1) A költségvetési szerv átalakítása történhet egyesítéssel vagy szétválasztással. Az egyesítés lehet beolvadás vagy összeolvadás. A szétválasztás lehet különválás vagy kiválás.

- (2) Beolvadás esetében a beolvadó költségvetési szerv megszűnik, és jogutódja az átvevő költségvetési szerv.
- (3) Összeolvadás esetében az egyesítendő költségvetési szervek megszűnnek, és jogutódjuk az átalakítással létrejövő új költségvetési szerv.
- (4) Ha az egyesítés több – a 2. § (3) bekezdésében meghatározott – alapító szervhez tartozó költségvetési szervet érint, az alapító szervek közösen jelölik ki az új költségvetési szervet irányító szervet.
- (5) Különválás esetében a különváló költségvetési szerv megszűnik, és jogutódjai az átalakítással létrejövő költségvetési szervek.
- (6) Kiválás esetében az a költségvetési szerv, amelyből a kiválás történik, az alapító okirat átalakító okirat alapján történő módosítását követően tovább működik, ezzel egyidejűleg az alapításra vonatkozó szabályok szerint egy új költségvetési szerv jön létre.

12. § (1) Az alapító szerv köteles átalakítani vagy megszüntetni a költségvetési szervet, ha

- a) jogszabály – a szervre vagy a közfeladatra – ezt írja elő;
- b) a szerv által ellátott közfeladat iránti szükséglet megszűnt;
- c) a szerv a számára meghatározott közfeladatot legalább két éven át nem tudja ellátni, és ennek oka az irányító szerv által sem szüntethető meg;
- d) hatásvizsgálata alapján a közfeladat más módon vagy más szervezetben hatékonyabban teljesíthető;
- e) az ellátott tevékenységek között a kiegészítő vagy a vállalkozási tevékenység mértéke legalább két éven át túllépi az alapító okiratban meghatározott arányt, és nincs lehetőség vagy indok a költségvetési szerv alaptevékenységének megváltoztatására vagy vállalkozó közintézeti formában való működésre;
- f) a működéshez szükséges pénzügyi fedezet legalább két éven át nem áll rendelkezésre vagy nem teremthető meg.

(5) Helyi önkormányzati költségvetési szerv megszüntetésének feltétele a közfeladat-ellátási kötelezettség előzetes felülvizsgálata, valamint, hogy a közfeladat további ellátásáról az alapító szerv más módon képes gondoskodni. Önkormányzati feladat ellátása esetén a költségvetési szerv megszüntetésekor rendelkezni lehet az önként vállalt feladat elhagyásáról.

13. § (1) Az átalakításról, megszüntetésről – az alapításnak megfelelően – jogszabályban vagy határozatban kell rendelkezni, melyet legalább negyvenöt nappal az átalakítás, megszüntetés kérelmezett napja előtt ki kell hirdetni (közzé kell tenni),

(6) A megszűnő költségvetési szerv átalakításáról, megszüntetéséről rendelkező jogszabályban (határozatban) megjelölt jogutódja – a megszűnés napjára vonatkozóan – a számviteli jogszabályok szerinti beszámoló, valamint külön jogszabályok szerinti egyéb dokumentumok elkészítésére kötelezett.

15. § (1) E törvény alkalmazásában **közhatalmi költségvetési szerv**: azon költségvetési szerv, amelyet jogszabály alaptevékenységként közhatalmi jogosítvánnyal ruház fel, vagy ilyen jogosítvány gyakorlására közjogi kötelezettséget állapít meg, illetve amelynek jogszabály alapján alaptevékenységként közhatalom gyakorlásában kell közreműködnie.

16. § (1) E törvény alkalmazásában **közszolgáltató költségvetési szerv**

a) közintézmény: az alaptevékenysége szerint közoktatási, szakképzési, felnőttképzési, szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi, közgyűjteményi, közművelődési, vagy a *b)* pontban meg nem jelölt szellemi közszolgáltatást, illetve gazdasági-pénzügyi-műszaki ellátást végző költségvetési szerv;

b) közintézet: az alaptevékenysége szerint egészségügyi, felsőoktatási, tudományos kutatási, fejlesztési, művészeti, környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi, sportcélú vagy informatikai közszolgáltatást végző költségvetési szerv, illetve a külön törvényben meghatározott közgyűjtemény;

c) vállalkozó közintézet: azon költségvetési szerv, amely – az alaptevékenységébe tartozó – egészségügyi, felsőoktatási, tudományos kutatási, fejlesztési vagy művészeti közszolgáltatást külön törvényben meghatározott részletes feltételek alapján úgy végzi, hogy

ca) az Áht.-ben meghatározottan államháztartásból származó bevételből, illetve

államháztartáson kívüli eredetű közszolgáltatási és vállalkozási bevételből gazdálkodik,

cb) az adott közszolgáltatást igénybevevők számára biztosított az ellátók közötti szabad vagy részben korlátozott választás lehetősége,

cc) az adott közszolgáltatás igénybevételenek pénzügyi fedezetét – a költségvetési szervet

vagy a közszolgáltatás-ellátást finanszírozó más szervet megillető – díj-, hozzájárulás, járulék,

vagy egyéb fizetési kötelezettség teljesítése biztosítja, és

cd) a cc) alpont szerinti bevételeken kívül – pénzben kifejezhető és mérhető teljesítmény szerinti – költségintű forrásellátást szolgáló normatív jellegű finanszírozásban részesülhet teljesítményterv szerint, vagy az irányító, illetőleg a közszolgáltatás-ellátást finanszírozó szervvel kötött feladatellátási, illetőleg finanszírozási megállapodás alapján;

d) közüzem: az alaptevékenysége szerint más költségvetési szerv, illetve lakosság részére fizikai (technikai) jellegű szolgáltatást, településgazdálkodási, -üzemeltetési, műszaki szolgáltatást, vagy a fogvatartottak foglalkoztatását végző költségvetési szerv.

(2) E törvény alkalmazásában közszolgáltatás: államháztartáson belüli vagy kívüli szervezet vagy személy által más szerv vagy személy számára végzett, jogszabályban meghatározott, a közfeladat-ellátás körébe tartozó szolgáltatás, amely nem jár közhatalom gyakorlásával.

(3) A közszolgáltató költségvetési szerv alaptevékenysége részben vagy kizárólag közhatalmi költségvetési szerv közfeladat-ellátását is segítheti.

18. § (1) Az önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv saját költségvetéssel rendelkezik, önálló gazdálkodási jogköre és felelőssége van. Alaptevékenységét önállóan látja el azzal, hogy ezen belül kormányrendeletben foglaltak szerint gondoskodik fizikai (technikai) segítő feladatai ellátásáról, illetve rendelkezhet pénzügyi és számviteli szervezeti egységgel.

19. § (5) A helyi önkormányzat, valamint a települési, a területi és az országos kisebbségi önkormányzat a maga feladatkörében olyan új feladatot vállalhat, amelynek ellátásához a költségvetésében megfelelő egyszeri és tartós pénzügyi fedezet áll rendelkezésre, vagy a fedezet megteremtéséhez felhatalmazással rendelkezik. Amennyiben a pénzügyi fedezet, illetve a felhatalmazás már nem áll rendelkezésre, intézkedni kell az említett új feladat megszüntetéséről.” *(Ez 2009. 08. 01-ig hatályos.)*

28. §. Áht. 100/G. § (1) *b)* A közhatalmi költségvetési szerv engedélyezett, túl nem léphető és saját hatáskörben nem módosítható létszám-előirányzattal (létszámkerettel) rendelkezik.

100/H. § (1) b) A közszolgáltató költségvetési szerv saját hatáskörben módosítható létszám-előírányzattal (létszámkerettel) rendelkezik.

A törvény három fő területen nyújt alapvetően új szabályozást:

1. A költségvetési szervek jogállása (alapítása, átalakítása, megszüntetése stb.). Erre nézve új előírások születtek.
2. A költségvetési szervek működése és gazdálkodása. Ezek az előírások az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvényt (a továbbiakban: Áht.) módosítják.
3. A közfeladatnak nem költségvetési szervei (hanem gazdálkodó szervezeti) formában való ellátása. Ezek az előírások is az Áht.-t módosítják.

A törvény kiemelten a hatékonysági követelményeket alátámasztó, szakmai ágazati összefüggésű. A feladatalapúságot támogatja az egyoldalú intézményi szintű erőforrás-meghatározáshoz képest (új szakfeladat rend). Most felül kell vizsgálni a közfeladat ellátásának módját szervezeti szempontból.

2009. évi átalakítási kötelezettség nincs sem a költségvetési szervek, sem a gazdálkodó szervezetek tekintetében. Ha az irányító szerv úgy gondolja, és tételes jogszabályi akadálya nincs, akkor megfelelő döntés a jelenlegi helyzet rögzítése a költségvetési szervek új besorolásánál.

Fontos, hogy az új törvényi lehetőségekkel (pl. jogi személyiségű szervezeti egység létrehozása, önállóan működő és gazdálkodó szerv átalakítása önállóan működő szervvé) később is lehet élni, mérlegelve az ágazati sajátosságokat.

A fentiek alapján tehát kell végezni a költségvetési szervek Kt. szerinti besorolását és módosítani kell az alapító okiratokat. A költségvetési szerveket a tevékenység jellege alapján a Kt. 15-16. §-ai szerint és a feladatellátáshoz gyakorolt funkció alapján a 18. § szerint be kell sorolni.

Tekintettel arra, hogy a helyi önkormányzat, települési, területi kisebbségi önkormányzat, országos kisebbségi önkormányzat, a többcélú kistérségi társulás jogi személy, de nem költségvetési szerv, ezért a besorolás természetesen rájuk nem vonatkozik.

Az alapító okiratot valamennyi költségvetési szerv esetében módosítani kell; mindenképp a besorolás miatt, de az alapító okirat kibővült tartalma miatt is. Az alapító okirat új tartalmát a Kt. 4. §-a rögzíti.

Az alaptevékenységet az Ámr. 10. § (6) bekezdése alapján az államháztartási szakfeladatok rendje (szakfeladatrend) alapján kell meghatározni, szakfeladat számmal és megnevezéssel. Ha egy szakfeladaton belül több tevékenység is elszámolható, abban az esetben nevesíteni kell, hogy melyik tevékenység(ek) végzésére jogosult a költségvetési szerv (a normatíva igénylés feltétele így teljesül). A 327/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet 68. § (10) bekezdése szerint az Ámr. e rendelettel módosított rendelkezései alapján szükséges módosításokat az alapító okiratra, valamint a szervezeti és működési szabályzatra nézve 2009. szeptember 30-áig kell elvégezni.

Az év közbeni alapító okirat-módosításokban egyelőre meg kell hagyni a 2009. év végéig hatályos – régi – szakfeladatokat, egyúttal azonban meg kell jeleníteni a 2010-től alkalmazandó új szakfeladatrend szerinti szakfeladatokat is. Hasonlóan kell eljárni az SZMSZ-ek esetében is (szeptember 30.), ahol a kiegészítő-, kiegészítő- és vállalkozási tevékenységek is megjelennek. Új elem, ha a költségvetési szerv kiegészítő, illetve vállalkozási tevékenységet folytat, akkor az alapító okiratban e tevékenységei arányának felső határát (jelenleg a 33 %-ot nem haladhatja meg) külön-külön meg kell határozni (tehát a „kiegészítő” tevékenységét nem). Az előterjesztésben nem szerepel kiegészítő, illetve vállalkozási tevékenység. Erre irányuló döntés esetén a jogszabályok alapján kellene kiegészíteni az alapító okiratokat.

Részletesen a költségvetési szervek a tevékenységük jellege szerint (Kt. 15-16. §-ok):

- közhatalmi költségvetési szerv: azon költségvetési szerv, amelyet jogszabály alaptevékenységként közhatalmi jogosítvánnyal ruház fel, vagy ilyen jogosítvány gyakorlására közzogi kötelezettséget állapít meg, illetve amelynek jogszabály alapján alaptevékenységként közhatalom gyakorlásában kell közreműködnie.

Ez alapján, valamint a Kt. 15. § (2) bekezdése szerint az önkormányzati hivatal csak közhatalmi költségvetési szerv besorolása lehet.

- közszolgáltató költségvetési szervek:

- **közintézmény:** az alaptevékenység szerint „klasszikus” szellemi közszolgáltatást (közoktatás, szociális ellátás, közgyűjteményi, közművelődési tevékenység), illetve gazdasági-pénzügyi-műszaki ellátást végző költségvetési szerv. **Közintézmény besorolást kell, hogy kapjanak az önkormányzati irányítás alá tartozó közoktatási költségvetési szervek; szociális alapellátás, szakellátás költségvetési szervei; közgyűjtemények: könyvtárak, levéltárak, múzeumok; közművelődési intézmények: jellemzően a művelődési házak.**

- **közintézet:** az alaptevékenység szerint – részben piacszerű – szellemi közszolgáltatást (pl. egészségügy, művészet, környezet- és természetvédelem, informatika) nyújtó költségvetési szerv. **Közintézet besorolást kell, hogy kapjanak az önkormányzati irányítás alá tartozó egészségügyi költségvetési szervek (így a kórházak és a járóbeteg szakellátást végző szervek); színházak; számítástechnikai intézetek.**

- **vállalkozó közintézet:** az alaptevékenységébe tartozó meghatározott egészségügyi, művészeti (színházi) közszolgáltatást külön törvényben meghatározott részletes feltételek alapján, az Áht. szerinti piaci ismérveknek (100/K. §) is megfelelően végző költségvetési szerv, amely külön törvényben meghatározottak szerint, egyedi eljárás során kerülhet majd besorolásra a közintézeti körből. **2009-ben – egyrészt a Kt. 44. § (9) bekezdése miatt, másrészt külön szaktörvényi szabályozás híján – vállalkozó közintézet még nem hozható létre (vagyis annak most egyetlen szervet sem lehet besorolni).**

- **közüzem:** az alaptevékenysége szerint más költségvetési szerv, illetve lakosság részére fizikai (technikai) jellegű szolgáltatást, településgazdálkodási, -üzemeltetési, műszaki szolgáltatást végző költségvetési szerv. **Közüzemként kell besorolni az ivóvíz-szolgáltatással és szennyvízkezeléssel, hulladékszállítással és -kezeléssel, község- és városüzemeltetéssel foglalkozó költségvetési szerveket. Ide kell sorolni az önálló költségvetési szervként működtetett konyhát is, amennyiben az étkeztetést-élelmezést mint közszolgáltatást változatlan szervezeti keretben, s nem valamely más költségvetési szervezen belül kívánják megoldani.**

Amennyiben egy költségvetési szerv *többféle tevékenységet* is végez, akkor a Kt. 44. § (6) bekezdése alapján kell dönteni az irányító szervnek. A közhatalmi és közszolgáltató tevékenység végzésére is felhatalmazott költségvetési szervet e Törvény 15–16. §-ai alapján aszerint kell besorolni, hogy mi volt a szerv létrehozásának alapvető céljaként meghatározott feladat, alaptevékenység, illetve milyen jellegű alaptevékenységek meghatározóak, elhagyhatatlanok a szerv létezése szempontjából. Az önkormányzati körben ez alapján nincs lehetőség az önkormányzati hivatal közszolgáltató költségvetési szervként történő besorolására abban az esetben sem, ha a hivatalon belül ”működik” házi szociális ellátás, községgazdálkodás, idősek nappali otthona. Ez azonban nem lehet akadálya az egy költségvetési szervezetben történő feladatellátásnak, mert ez esetben az önkormányzati hivatalban is alkalmazhatók – a teljes költségvetési szervre, így az igazgatási feladat ellátásánál is – a törvényi feltételek megléte esetén a közszolgáltató költségvetési szerv gazdálkodási a közhatalminál „rugalmasabb” (éppen a meghatározó súlyú közszolgáltatási funkció gyakorlásra tekintettel lehetővé tett) szabályai.

Részletesen a költségvetési szervek a feladatellátáshoz gyakorolt funkciói szerint (Kt. 18. §)

A Kt. 18. §-a pontosan rögzíti a két kategória, az önállóan működő és gazdálkodó, valamint az önállóan működő költségvetési szerv közötti különbséget.

Az elhatárolásuk lényege, hogy az önállóan működő költségvetési szerv elsősorban a szakmai alapfeladata ellátását végző szervezeti egységekkel rendelkezik. (Alaptevékenységnek, így a szakmai alapfeladat ellátásának kell tekinteni pl. a közoktatási intézményekben, szociális intézményekben szervezeti egységként működő konyha működését.)

Önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervnek minősíthető a költségvetési szerv, ha ellátandó feladata, szakmai tevékenysége összetett; a foglalkoztatottak száma és a munkamegosztás szervezeti egységekre való tagozódást igényel; jelentős terjedelmű és összetett gazdálkodási feladatokat lát el; a szolgáltatás terjedelme, az ellátottak száma, az ügyfélforgalom volumene, az alaptevékenység ellátását támogató tevékenységet végző szervezeti egység(ek) működtetése az önálló gazdálkodást indokolja. Az önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv: önálló költségvetéssel rendelkezik; önálló gazdálkodási

jogköre és felelőssége van; rendelkezhet pénzügyi és számviteli szervezeti egységgel; amennyiben nem rendelkezik pénzügyi feladatai ellátásához önálló szervezeti egységgel, a költségvetési szerv vezetőjének a pénzügyi-gazdasági feladatok ellátásáért felelős alkalmazottat/alkalmazottakat kell kijelölni. **Az önkormányzati hivatal önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervként sorolandó be** (Ámr. 14. § (3) bekezdés).

Önállóan működő költségvetési szervnek sorolható be különösen az a költségvetési szerv, amely: kizárólag szakmai szervezeti egységekre tagozódik (vagy csak abból áll); szellemi, fizikai (technikai) támogató funkciókat ellátók száma külön szervezeti egység létrehozását nem igényli, e funkciók szolgáltatásvásárlással vagy más költségvetési szerv által hatékonyan, gazdaságosan ellátható (ez nem zárja ki, hogy az önállóan működő költségvetési szervnél a pénzügyi-gazdasági feladatok ellátására alkalmazottat/alkalmazottakat foglalkoztassanak); szakmai alaptevékenysége nem eszközigenyes.

Az önállóan működő költségvetési szerv: elsősorban szakmai célú költségvetési keretekkel rendelkezik, amely felett a kötelezettségvállalásra, szakmai teljesítés igazolására, utalványozásra a költségvetési szerv vezetője (vagy az általa írásban kijelölt személy) jogosult (ezek ellenjegyzésére a kijelölt költségvetési szerv gazdasági vezetője vagy az általa írásban kijelölt személy jogosult). Az önállóan működő költségvetési szerv szakmai keretét tartalmazó költségvetését („költségvetési keretét”) és beszámolóját a képviselő-testület hagyja jóvá. A Kincstár felé teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettsége (elemi költségvetése, beszámolója) azonban nincs, adatai beépülnek az operatív gazdálkodási feladatait ellátó önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv adatszolgáltatásába. A pénzügyi-gazdasági feladatainak ellátására az irányító szerv kijelöli az ilyen feladatok ellátására képes önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervet, és a költségvetési szervek között a munkamegosztás és felelősségvállalás rendjét az irányító külön megállapodásban rögzíti. A Törvény 18. §-a szerint az önkormányzatnak be kell sorolnia valamennyi költségvetési szervét a szerv belső szervezeti viszonyai, konkrétan a feladatellátáshoz gyakorolt funkciói szerint az önállóan működő és gazdálkodó, valamint az önállóan működő költségvetési szervi típusok egyikébe. E kategóriák nem feleltethetőek meg egyértelműen a korábbi (de 2009. december 31-ig még létező!) önállóan/részben önállóan gazdálkodó kategóriáknak.

A most önállóan gazdálkodó költségvetési szerv önállóan működő és gazdálkodó szervnek sorolandó be. (Ennek indoka, hogy a szakmai alapfeladata ellátásához szükséges szervezeti egységein kívül gazdasági szervezettel és vélhetően más támogató funkcionális szervezeti egységekkel /munkaügyi, jogi, informatikai, fizikai feladatot ellátó stb./ is rendelkezik.)

A most részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv

önállóan működő és gazdálkodó szervnek sorolandó be, ha gazdasági szervezettel ugyan nem rendelkezik, de más, a szakmai alapfeladata ellátását támogató funkcionális szervezeti egységekkel igen. Az új szabályozás szerint az önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervnél nem általános kötelezettség, hogy gazdasági szervezete legyen. Ez esetben a költségvetési szerv vezetője kijelölhet a pénzügyi-gazdasági feladatok ellátásáért felelős alkalmazottat (alkalmazottakat), vagy az irányító szerve kijelölhet egy, az ilyen feladatok ellátására képes (másik) önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervet. Ez utóbbi esetben a kötelezettségvállalás, szakmai teljesítés igazolása, utalványozás joga természetesen továbbra is megilleti a gazdasági szervezettel nem rendelkező, de önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv vezetőjét.

önállóan működő szervnek sorolandó be, ha gazdasági szervezettel és egyéb, a szakmai alapfeladata ellátását támogató funkcionális szervezeti egységekkel sem rendelkezik, illetve ha most még rendelkezik, de azokat meg lehet szüntetni június 1-jéig. (Szervezeti egység nélkül egy-egy személy elláthat az önállóan működőnek besorolt szerveknél is támogató feladatokat, így pl. pénzügyi tevékenységet is.)

Részletesen a költségvetési szervek által végzett tevékenységek típusai:

A besorolásnál figyelembe kell venni, hogy a Kt. 7. §-a egyértelműen definiálja az ellátható tevékenység négy típusát. Az alaptevékenységen kívüli három típusú tevékenységet jelöl meg (kiegészítő, kiegészítő és vállalkozási). A jogszabályi definíciók ezen tevékenységek forrását is megjelölik. Az Áht. 92. § (3) bekezdése kimondja, hogy ezen tevékenység bevételének fedeznie kell a tevékenységgel összefüggő valamennyi közvetlen és ahhoz hozzárendelhető

közvetett kiadásokat, sőt a kisegítő és vállalkozási tevékenység esetén az amortizációt is. A kisegítő és a vállalkozási tevékenység fedezete teljes egészében támogatáson kívüli forrás lehet, vagyis a kisegítő, vállalkozási tevékenységre támogatás nem használható fel.

Az önkormányzati hivatal, illetve más költségvetési szerv esetén a szakfeladatokon ellátott feladatokat továbbra is célszerű szakfeladaton végezni, ha a méretgazdaságosság (létszám) ezt igényli, illetve a feladat jellege ezt lehetővé teszi. A kis létszámmal ellátott közfeladatok (pl. védőnői szolgálat, konyha) költségvetési szervi formában való működtetése nem szükségszerű, elvégezhető e feladat egy költségvetési szerven (pl. önkormányzati hivatalon) belül is, annak alaptevékenysége részeként [a Kt. 7. § (2) bekezdése alapján]. Abban az esetben, ha a polgármesteri hivatal közszolgáltató tevékenységet is végez, azt a testület által jóváhagyott alapító okiratban alapfeladatként kell meghatározni.

A közoktatási feladatokat ellátó költségvetési szervek besorolásánál az intézményen belül a gyermek étkeztetési feladat az alaptevékenység ellátását szolgáló tevékenység. Az intézmény alapító okiratában alaptevékenységként kell meghatározni.

A szociális feladatokat ellátó költségvetési szervek besorolásánál A szociális feladatok ellátásának szakmai szabályait tartalmazó (szociális) törvény és kormány-, miniszteri rendeletek nem írják elő, hogy a feladatot ellátó intézménynek jogi önállósággal kell rendelkeznie. Ezért e területen nincs költségvetési szervvé vagy jogi személyiségű szervezeti egységgé való átalakítási, illetve besorolási kötelezettség. Így a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően a szakfeladaton működtetett ellátások (pl. családsegítő szolgálat, gyermekjóléti szolgálat, támogató szolgálat, közösségi ellátás, falugondnoki szolgálat) továbbra is változatlanul működtethetők e formában, s ez célszerű is. A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatás ellátásához az 1/2000. (I. 7.) SzCsM. rendelet szakmai, gazdasági, ügyviteli létszámfeltételt ír elő, de ez sem jelenti a szervezeti egység létrehozásának szükségességét.

Rétság, 2009. május 25.

Tisztelettel:

Fejes Zsolt
jegyző